

IPAR ÉS KERESKEDELEM

IPAROSOK, KERESKEDŐK, MEZŐGAZDÁK ÉS ROKONSZAKMÁT ŪZŐK HETI KÖZLÖNYE
A „BAROSS SZÖVETSÉG“ SZEGEDI FIÓKJANAK HIVATALOS LAPJA

Megjelenik minden csütörtökön	Laptulajdonos: A BAROSS SZÖVETSÉG szegedi fiókja	Szerkesztő: VIDACS ALADÁR főtitkár	Szerkesztőség: Szeged, Honvéd-tér 8-9. sz. Telefon 15-52.
Egyes évre . . . . . 100 K			
Fél évre . . . . . 50 „			
Negyed évre . . . . . 30 „			

A Hitelbank és Wimmerék harca az állam mezőhegyesi birtokáért.

Több százmilliós magyar vagyon bankmegszállás alatt

Ezt a cikket a maga egészében, úgy ahogy azt egy józan látású, külföldön is szaktekintélynek elismert nemzetgazdász megírta, szóról-szóra leadjuk a Magyar Kúlereskedelem folyó évi május 13-iki számából. Nincs mit hozzátennünk, a cikk maga talán tulon-tul sokat beszél. Ha meg valótlán valahol, majd szól, beszél az, a kit érint.

„A Pesti Hirlap és A Nép már közölték rövid tudósítást arról, hogy a Magyar Általános Hitelbank és a szegedi Wimmer-féle kendergyár meg akarták szerezni a mezőhegyesi állami birtokot. Az üzlet egészen csöndben kezdtek tárgyalni és már eljutott majdnem a perfektuálásig, amikor a Hitelbank és Wimmerék koncernjének mohósága kipattantotta a dolgot és a nyil-

vánosság bekapcsolódása gondolkozásra készítette az illetékes köröket.

A nagy üzlet nem sikerült és a 30 ezer holdas mezőhegyesi állami uradalmat csak a véletlenség mentette meg attól, hogy a földbirtokreform és a keresztény kurzus korszakában a Rotschild-csoport keleti véd-bástyája és a szabadkőmives Wimmerék folytassanak ott gazdálkodást. Mindenesetre feltűnő, hogy az a banktőke, amely a liberális korszakban letiporta a magyar közép-osztályt és amely ellen az öntudatra ébredt magyar társadalom most indította meg harcát, még mindig befolyást képes gyakorolni az államra.

Igaz, hogy a mezőhegyesi állami birtok az oláh megszállás, a háború, de leginkább a szegedi kenderfonógyárral annak idején kötött rossz szerződés következtében 30 milliós deficitel zárta mérlegét, de ez nem ok arra, hogy az állam olyan szerződést kössön, amely örök időkre kiüti kezéből a mezőhegyesi hatalmas vagyont. A látszat szerint ez a birtok csak ráfize-

„Te kereskedő leszel“

Franciából fordította: Vidacs Aladár.

(Folytatás.)

Igy szórakozva együtt maradtak éjfélig.

Kívül szép idő volt, de elég hűvös és a két fiatal gyors lépekkel sietett haza.

— Hidd el, ha akarod, mondá Péter addig, míg a járdán várták a kapunyitást, hogy most többre becsülik egy jó meleg ágyat a Száz Iroda igazgatói állásánál.

XXX. FEJEZET.

Péter Lyonban: egy ósdi selyemfonó műhely.

Péter két hónapnál többet töltött nagybátyjánál. De ezzel nem vesztegette el idejét.

Nem tudta feledni a Száz Irodában tett látogatásait. De ezzel még meg nem elégedett. Elment meglátogatni Páris nagyobb kereskedő házáinak és üzemeinek legnagyobb részét.

Mindenütt be kellett látnia, hogy nagy üzemek szervezése a munka megosztás, a tehetségek osztályozása és a felelősség megállapítása nélkül

nem vergődhetik zöld ágra.

Azokban Péter nem mulasztotta el meglátogatni a muzeumokat, a műemlékeket, a nyilvános kerteket, minden olyant, ami a világon csak egyedül Párisban van meg.

Nagynénje és ő így mulatságos és kedves délutánokat teremtettek maguknak. De száz szónak is egy a vége: valamely elutazásra is kellett már gondolnia. Péter levelet írt Lyonba nagyszüleifhez, hogy értesítse őket közeli odaérkezéséről.

Nem látta őket csak akkor, amikor még ő is igen kis fiú volt. Elképzelt magának egy igen öreg nagy fehér szakállal, akinek mellényén kutyafaj nagyságu vannak, aki neki hozott egy falovat, amely még ma is meg van és amelyet otthon úgy hívnak: a nagypapa lova. Nagyanijáról, akit szintén annyi idő óta nem látott, nem őrzött meg semilyen emléket.

Mindazonáltal alig hogy megérkezett, úgy tűnt neki, mintha mindig látta volna és mindig mellette élt volna. Így volt ezen öreg, csinos, kedves várossal is, amely házaival úgy mutatko-

téssel tartható fenn, holott az ott termelt kender egyedül 30—40 millióért értékesíthető, tehát jó kezelés mellett produktív lehetne.

Az új szerződés szerint Wimmer kendergyára, két cukorgyár és hét szeszgyár modern vízvezetékekkel, kisvasutal, amelyek az állam tulajdonát képezik és amelyeket a Hitelbankhoz közelálló egyik szindikátus a háboru előtt azért létesített, hogy az állami földekről olcsón kapjon nyersanyagot, többek között például 300 vagon kendert, egyenlőre ugyan csak kisebb részben, de nem több, mint egy millió K befizetéssel az érdekeltség társtulajdonába ment volna át. Wimmerék azonban a 60 milliót érő fölszerelést — csekély 5 millióval akarták a leltárba felvenni és a kisvasutakat is el akarták szakítani a birtoktól és az ipari érdekeltiségnél szerepeltetni.

A Hitelbank a birtokon annak idején csak csonkaipart rendezett be. Például a kender feldolgozását úgy intézte, hogy a Mezőhegyesen előállított félgyártmányt Szegedre kellett vinni a Wimmer-gyárba, hogy az placképes legyen. Az új szerződésnél a Hitelbank igen ravasz és körülményes feltételekkel akarta céljait elérni.

Egyenlőre kisebbségben akart maradni, de tudva, hogy a több gyárral dolgozó üzemnek nagy tökére van szüksége, a közös vállalatot lassankint eladósította volna, provokálta volna a tőke felemelését, emellett az állam mai pénzügyi helyzetét te-

kintve, az új részvények bizonyára az ő kezébe kerültek volna. Régi recept, hogyan lehet kisebbségi feltételekből bankmegszállással többséget csinálni.

A közérdek ma, amikor a mezőgazdasági népmunka szervezésének szükségéről és a történelmi osztályok gazdasági meg erősödéséről beszélnek, mindenesetre azt kívánja, hogy a mezőhegyesi birtok produktivitása biztosítható. De az fölöttébb kétséges, hogy ezt a célt egyedül az Ullmann—Wimmer-féle ajánlatokkal lehet elérni.

Ha szemenszedett válótlanság volna, még akkor is kiválóan alkalmas arra, hogy különösen mi, szegediek nagyon elszomrodjunk. Kiválóan alkalmas, mert Szeged közéletének egyik irányítója már évtizedek óta Wimmer Fülöp. Mert ott foglal helyet, honnan a legnagyobb színmagyar város közéletét irányítják: a városatyák között. Mert a kereskedelmi és iparkamaránk elnöki székébe ő szokott beülni. Ha ezek a vádak igazak, úgy Wimmer is tudni fogja kötelességét, a hazafias érzésű szegedi polgárság is. Egy városatyája ülőhelye és egy kamarai szék akkor bizonyosan üres marad — önértékből.

**Hiszek egy Istenben, hiszek egy hazában.
Hiszek egy isteni örök igazságban.
Hiszek Magyarország feltámadásában.**

Amen!

zött, mint egy könnyedén ölhözött fiatal leánya igen gondozott fővel.

A nagyatyában is, egy igen élénk öreg emberben, amilyent ezer között sem lehet találni, mintha édes atyját találta volna meg: ugyanaz az arc, ugyanazok a vonások, ugyanaz a kedves tekintet valami tiszteletet parancsoló hatással együtt.

— Nézd csak Janka, ez tagadhatatlanul Darle ivadék és hozzá szép kölyök, hitemet, mondá az öreg, miközben unokáját gyönyörrel szemlélte.

— Igen, Darle-gyerek, de a szemek az édes anyjái, mondá a jó nagymama.

Boldogok voltak, hogy cirógathatták őt, csodálhatták és beszélgethettek vele azokról az otthon levő kicsinyekről, akiket még nem is ismernek.

A Darle család egy évszázad óta ivadékról-ivadékra selyem munkával foglalkozott. Csupán a második fiú, Péter atya, választott más mesterséget: nem kell, — mondá a nagyatyja, — minden tojást egy kosárba rakni.

A Darleok tehát idők folyamán híres és igen

képzett munkás emberek lettek. A két öreg már bizony nem szivesen dolgozott; de a maguk idejében valószínű csodákat műveltek s szobájukban még ma is ott van a szövőgép.

Péter, akit ilyen sohasem látott, nagy kíváncsisággal nézegette azt.

— Ah! Ez egy igen jó barátunk, mondá a nagyatyja. Sok éjszakát végig beszélgettünk mi-ketten, amikor még fiatalok voltunk és a dolog sürgős volt. De amikor még erejebőm voltam, őt ilyen szövőgép állott a házamban, mind egyszerre dolgozott. Bizony nem értünk rá akkor olvasgatni a Gázetteit.

— Atyám említette, hogy régente itt sokkal több orsóval dolgoztak.

— Elhiszem azt, úgy gondolom, hogy ma alig dolgozik Lyonban tízezer orsó, pedig a mi időnkben legalább százezer dolgozott. Ah, ez olyan mesterség gyermekem, amely mintegy husz év alatt nagyon, de nagyon átalakult.

— Megváltozott? Nem mondaná meg nagy-apa, hogy miben? Talán azelőtt nem úgy dolgoztak az orsókkal, mint ma?

Megnyílt Megnyílt

Csenderits Imre

terménykereskedése

I-a aussigi rézgalic	45 K
128° zsirszoda	35 "
Saját főzésű házi szappan	48 "

**váramint mindennemű termények és
fűszerek a legolcsóbb napi áron.**

Dr. Thiering Oszkár előadása a posztgyárról.

Az az igazán nem egyéni, hanem nemzeti szempontból rendkívül fontos probléma, amelyet hazánk ugyszólván legkiválóbb textil tudósa, dr. Thiering Oszkár egyetemi tanár kir. főigazgató vetett föl és tart fölcsinzen, fo yó hó 18 án délután 4 órakor a Kézmuvesbank tanácstermében nagyobb nyilvánosságra jutott.

A kiváló tudós mélyrehatólag mutatja be egy gyapju-feldolgozó, illetve posztgyár jelentőségét amit szerencsések voltunk lapunk hasábjain a tudós tollából leközzölni, azt sok-sok oldalról megvilágítva mutatta be. Azok a szembeszökő előnyök, amelyekkel egy ily gyár járna Magyarországra nézve, elvitathatatlán.

Azonban ónmaga hangsúlyozta előre, hogy a mai kor, a mai napok erre, fájdalom, nem alkalmasak. A Tisza-vidék megadja a fizikai lehetőséget hozzá.

A hallgatóság nagy érdeklődéssel figyelte a szép és értékes előadást, melynek befejezte után Czigler Arnold elnök az igazán tudományos értékű ismertetés után felteszi a kérdést, hogy a gyapju feldolgozására, illetve a posztgyár üzemé-

nek megfelelne-e a Tisza vize? Előadó egyetemi tanár kijelenti, hogy bár nem az, mint a belgiumi vizek, de higasztás után, mint lágy víz teljesen megfelel.

Czigler elnök szó tárgyává teszi, hogy a repülőterén levő négyes iker hangár, amelyek Stefan rendszeriek ezen üzem céljainak anyagukat illetőleg nagyon megfelelének. Nem volna-e megoldható a helyiség kérdése ezekkel, minthogy ez egy igen nagy helyiség.

Dr. Thiering odanyilatkozik, hogy a terem nagysága nem kívánatos, mert nehezen fűthető. A világosság a fő, — új volna építendő.

A finanszírozásra terelődvén a szó, Wagner Gusztáv azon aggályainak ad kifejezést, hogy a mai helyzet nem kedvez annak, hogy ma ezzel foglalkozzanak. Az áresések bátorlatálná teszik az embereket. Amíg nem stabilizálódik az ár, addig kalkulációnak nincs helye. Több példával igazolja állításának helyességét.

Természetes dolog, hogy a felállítandó gyár először csak kommersz árukat adna.

Wagner véleménye, hogy ezt az eszmét felszinen kell tartani, azonban minden érdekelttség fenntartása nélkül.

Külön kiemelendő, hogy a hadsereg, a rendőrség, a tisztviselőség érdekei mind emelnék a gyár üzemét.

Trepák órnagy-hadbiztos a kincstár bevonására hívja fel a figyelmet, ha ily gyár létesül.

Megállapítás nyer, hogy egy gyár a köz-szükségletet nem is volna képes fedezni. A fentiekhez még a csendőrség, vasutasok, póstások stb. is csatlakoznának.

Czigler elnök megköszöni a magas tudással előadott ismertetését és határozatlan kimondja, hogy az eszmét állandóan felszinen fogják tartani.

Kitűzik célul, hogy a gyár létesülése esetén Szegeden épüljön fel. Töreksznek a szükséges decentralizációra.

— Az orsó ma is csak orsó, fiacskám, azonban ma, a tizenkilencedik százévbén messzire elmentek a selymesek Lyonból. És a vidékre, ahol óriási üzemekben dolgoznak. El az élet maga nem ugyanaz. Akarod, hogy elmondja neked, milyen is volt a mi életünk akkor?

— Elhiszem azt, hogy akarnám, semmi mást jobban nem szeretnék.

— Nos, hát annak idején Lyonnak egy negyede a miénk volt. A Vörös Keresztig ezen és ezren, mondhatnám százezeren voltunk.

Minden szövő mesternek megvolt a maga lakosztálya: két szobalva. Egyik a család részére, a másik a mesterségé volt, ahol feleségstül, gyermekstül dolgoztunk; némelykor három meg négy társaságban. Mindegyikünk egy-egy orsó-mester volt. Mindenki ura volt mesterségének és olyan társakat alkalmazott, akik később époly mesterekké lettek, mint ők maguk.

És ime most következik, amiben a nagy változás beállott:

Volak, illetve lettek, akiket gyárosoknak hívnak. A gyárosok rosszul vannak elnevezve, mert

hisz azok nem gyártnak semit. Mi vagyunk ma is akik gyártunk. Ők egyszerűen megvásárolják a selymet, alkalmaznak műszövényeket akik nekik a szövet mintát elkészítik. Amikor egy megrendelést kapnak, egyszerűen eljönnek hozzánk, az orsóskozhoz. Ide adják a mintát, elhozzák hozzánk a selymet és mi dolgozunk. És mi, amikor befejeztük, elviisszük nekik a munkát. Kifizetnek bennünket és ők a megrendelőknék elszállítják a szövetet

Amikor van megrendelés, minden rendben van. A mesterség megy, van kenyér és senki sem panaszodik. De amikor ritkulnak a megrendelések, a mesterség pang. Gyakran egészen megáll. Ez a nyomor. Az orsós meghalhat éhen és rettenetes kínokat áll ki.

Ilyenkor kiáltanak aztán föl: kenye-et vagy a halált! Ma nem vagyunk égyebek, mint közönséges munkások, akik minden hétfő nap után kettőt és tizenhat órát pihenünk minden huszonnégy órából. Pedig igazán ma sem kérnénk mást, mint munkát és jelszavunk ma is: Élni dolgozva vagy harcolva meghalni

(Folytatjuk.)

MOZZANATOK

Naptár.

Szakosztályi ülések:

Lakatos szakosztály: minden hó 1-én és 15-én d. u. 6 órákor a szövetség irodájában (Honvéd-tér 8-9 sz., földszint).

Szabó szakosztály: minden hétfőn este 6 órákor Feketes-utca 20 sz. Krier-féle üzletben.

Kocsigartók: kéthetenként a Kath. Körben a hónap első és harmadik csütörtökén d. u. 6 órákor.

Festőipari szakosztály: minden szerdán este 6 órákor a Szentháromság-utcai Borovszky-féle vendéglőben.

Építők: minden szombaton d. u. 6 órákor a Raffay-féle vendéglőben.

Kérem az előfizetőkhöz. A kiadóhivatal tiszteltelt kéri azokat az előfizetőket, akiknek előfizetése már lejárt, avagy júniusban lejárni fog, hogy további előfizetési díjaikat Honvéd-tér 8-9 sz. a. irodahelyiségünkbe beküldeni szíveskedjenek.

Taggyűlésünk. A legutóbb lezajlott fényes ünnepségünkre való előkészület miatt és az ünnepség kedvéért a választmány által megállapított taggyűlési sorrend a rendező időpontokból kizökkenett. A szövetség választmánya a taggyűléseknek kiváló fontosságot tulajdonítván, a taggyűlések sorrendjét az előbbi határozatnak megfelelőleg újból megállapította. E szerint a csak tagokkal tartandó taggyűlés folyó hó 28-án, szombaton este 8 órai kezdettel lesz a *Knappe* (Bóhn) féle elzárt étteremben. Az aztán következő, erre két hétre lesz a családtagok bevonásával a *Horváth-féle Hári-vendéglő* kerthelyiségében. *Czigler* elnök kéri a tagokat, hogy kivétel nélkül megjelenni szíveskedjenek.

Kilincsen jelvény. A szövetség tagjainak közhaja teljesült, amikor elnökünk utána járt, hogy szövetségünk méltó szimbóluma, az üzletek ajtó kilincse fölé erősítendő úgynevezett kilincsjelvény a tagok üzletaitain ékeskedhetik már. Örömmel állapíthatjuk meg, hogy a jelvény igen kapos, mert keresztény vásárló közönségünk is óhajtott már szemmel látható jelvény útján tájékozódni arról, hogy melyik az igaz-igaz keresztény üzlet. Erre külön is felhívjuk tagjaink és keresztény közönségünk figyelmét.

Hirdetéseket a szerkesztőség vesz fel igen méltányos áron. A szöveg a szerkesztőségbe küldendő be. Felhívjuk a hirdetőket figyelmét arra, hogy lapunk nemcsak Szeged városában, hanem nagy mennyiség minden városába, községébe jár s így hirdetésekre kiválóan alkalmas.

Olecsó kiárusítás. Faszen, legkitünőbb a háztartásoknak (olecsóban, mint bárhol), szivó-

gázmotornak és kovácsolás céljaira. Köszén a csépellető gazdaközönségnek, alsótiszaparti vámpülietben. Keresztény Gazdasági Szövetség által viszonteladók kerestetnek. Telefon 15-66. sz.

Uj tagok: *Balog* Nándor kocsis fényező, *Dienner* Pál „Fortuna” kirendeltség vezetője, *Faltn* Sámuel bogárn mester, *Kojs* János kovács mester, *Kovács* Gyula kovács mester, *Ozsváth* Imre asztalos rendez tagokul, *Bathy* László biztositási tisztviselő, *dr. Csaba* Jenő kegyesrendi tanár, *dr. Szeles* József ügyvéd kultagokul vettek fel.

Megjelent a vagyonviségről szóló törvény. A betétek és folyószámlakövetelések, letétek, a bel-földi részvények és szövetkezeti üzletrészek, a külföldi pénznemek és értékpapírok vagyonviségről szóló 1921. évi XV. t.-c.-et a Budapesti Közlöny 1921. május 10-i száma közli.

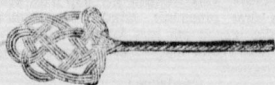
Kibővítették a szabadlistát. A pénzügy-miniszter 54061-1921. sz. rendelete, amelyet a Budapesti Közlöny 1921. május 8-ki száma közölt, a szabadlistára a következő árukat vette fel: Fadrót, szokölések, kompenzációs lapok, gombok, tollszárak, festék fából, gyufadobozok fakéregből. Ugyancsak engedély nélkül hozható be ezental gyufa is. Behozatali engedély kell ellenben ezental a töményített ceetsav, az aether, aethylaether, másféle egyszerű, valamint mindennemű összetett aetherek és oenantheer behozatalához.

Becserélik a magyar felülbélyegzésű ezreket és tízezsereket. A kormány 3176-1921. M. E. és a pénzügyminiszter 2234-1921. P. M. sz. rendeletével, amelyek a Budapesti Közlöny 1921. május 5-iki számában jelentek meg, elrendeli a magyar felülbélyegzésű ezresek és tízezserekek becserelését. Ennek a keresztülvitelére kibocsátják már most a 10.000, 5000, 1000, 500 és 100 koronára szóló új magyar államjegyeket. A becserelés névértéken, minden levonás nélkül történik az Osztrák-Magyar Bank budapesti főintézeténél, vidéki fiókintézeteinél vagy a pénzügyminiszter által kijelölt egyéb helyeken. A becserelés határideje május 9-től 25-ig tart.

Szabaddá tették az 1920. évi burgonya forgalmát. A kormány 3293-1921. sz., a Budapesti Közlöny 1921. május 10-iki számában megjelent rendeletében szabaddá tette a zárolt területet 1920. évi termései burgonyájának termését is.

Újbl megállapították a hadikávé árat. A közlemezési miniszter 29404-1921. K. é. m. sz., a Budapesti Közlöny 1921. május 10-iki számában megjelent rendeletével a hadikávénak a kiskereskedelembe való árat május 1-től kezdve kilogr mononként 40 koronában állapította meg.

Nemzetközi pénzülec. (Zürich, május 18. Zúrlat): Budapest 2.70 — (Nyítás: 2.70 —) Berlin 9.62, Newyork 556.— Milánó 30.85, Zágráb 4.22, Prága 8.10, Bécs 1.47 — Bukarest 9.95, Osztrák bélyegzett 1.03, Varsó 0.70.

Barabás Lajos kefe-, meszelő- és ecset-készítő
Somogyi-utca 18. SZEGED Fekete-házzal szemben.
Állandóan nagy raktárt tartok.

Meghosszabbították a háboru előtti államadosságok nosztrafikálásának határidejét. A pénzügyminiszter 2026—1921. P. M. sz., a Budapesti Közlöny 1921. április 30-i számában megjelent rendeletében a háboru előtt kibocsájtott magyar államadossági címletek nosztrafikálásának határidejét 1921. június 30-ig hosszabbította meg.

Módszították a nyers bőrkök kiviteli illetékét. A pénzügyminiszter G. 40918—1921. sz., a Budapesti Közlöny 1921. április 30-i számában megjelent rendeletével a nyers, sózott és nyers, száraz borjú- és lőbőr, továbbá a nyers gyapjas és nyers nyírtól juhőr, a tovább ki nem készített mezei- és házinyulbőr, szarvas- és őzbőr-kiviteli illetékét a kivitelre kerülő áru mindenkor értékének 5 százalékában állapította meg.

Megjelent az új gyapjurenget. A kormány 2150/1921. M. E. és a pénzügyminiszter G. 39744. sz. rendeletei a gyapju forgalmáról a Budapesti Közlöny 1921. május 8-iki száma közli. A rendelet megjelenésének napjától mindennemű gyapju, ideértve a cserzett vagy nyers gyapjas juh- és báránybőrök gyapjas hulladékát is, szabadon hozható forgalomba. Nem terjed ki azonban ez a rendelkezés a Futurának már bejelentett, vagy megvételre felajánlott készletekre. Gyapjút és hulladékot kivinni csatl. pénzügyminiszteri engedéllyel szabad. A kiviteli kerelmei a Textilgyárosok Országos Egyesülésénél (Zrinyi-u. 1.) kell benyújtani. A kereskedelmi miniszter a pénzügyminiszterrel együtt a gyapju kiviteli illetékének természetben való beszolgáltatását is esetenként elrendelheti. A kiviteli illeték általában a kivitelre kerülő áru értékének 10 százaléka. Amennyiben természetben szedik be az illetéket, a kivitelre kerülő gyapju 10 százaléka szolgáltatandó be.

Mayer Dezső

kocsigyártó telepe

SZEGED, Dáni-utca 5. szám alatt.

Uj kocsik készítését és javításokat
jutányosan vállal.

A hagyma forgalma szabad a közéletmezési miniszter május 12-én kelt 30.383/1921. számú rendelete értelmében. A közéletmezési miniszter a makói körzetben 1920-ban termelt vörshagyma és fokhagyma forgalmának szabályozása tárgyában kiadott rendeleteket, illetve a készletek zar alá vételét kimondó intézkedéseket hatályon kívül helyezte, a vörshagyma és fokhagyma forgalmát a belföldi viszonylatban szabaddá tette.

A szabad őrlési forgalom helyreállítására, a malomszakma vélekedése szerint, pillanatnyilag a mezőgazdasági termények- és őrlémények mai

világpiaci ára, valamint a mai valuta-árfolyamok mellett nem bir tulságos gyakorlati jelentőséggel, mert a kockázat rendkívül nagy. A szóban forgó kormányrendelet tulajdonképen csak a jövőben érvényesülhet, ha ugyanis a román- vagy a jugoszláv gabona magyar piacunkra jöhet.

Hogy leszünk a gabonával? A gabonaforgalom rendezésének kérdése még mindig nem dült el. Beavatott helyről kapjuk azt a tájékoztatást, hogy a változott viszonyok között semmi esetre sincs szükség arra, hogy a gabona forgalma továbbra is megkövöl legyen. Ha Hegedüs Loránt jóslata beválik és augusztusra a korona árfolyama Zürichben 5 centimig emelkedik, ugy a gabona külföldről ab Amsterdam, magyar koronákban kifejezve, métermázsánként 750 koronáért lesz vásárolható. Ehhez az árhoz hozzáítve 300 korona szállítási és egyéb költséget, a külföldi gabona métermázsája Budapestben legfeljebb 1050 koronát tenné ki. Ez az ár jóval olcsóbb, mint az az ár, amely mellett a Futura ez idő szerint összevásárolja az e'dugott tavalyi gabonakészleteket. Természetes, hogy szó sem lehet gabonavédvámna a behozataláról, mert ha valaha, ugy most kell a gazdáknak a maguk öns érdekéit a fogszatók érdekeinek alárendelni.

Mi lesz a közéletmezési minisztérium-mal? A közéletmezési minisztérium, tudvalevőleg, a kormány terve szerint július 1-én beszűntetti működését. Ezen időponton túl a minisztériumnak csupán egyes osztályai folytatják még majd működésüket, nevezetesen fenn fog maradni a minisztériumnak a lisztelesztással foglalkozó osztálya, továbbá az az osztály, amely a külkereskedelmi forgalomban szükséges szállítási igazolványok kiállításával foglalkozik. Ezenkívül egy új osztály létesül, amely az összes többi eddigi osztályok felszámolása körül teendőket fogja végezni.

Az új vámtarifa. A vámpolitikai központ leiratot intézett a kereskedelmi kamarához, melyben közli, hogy az új vámtarifa megállapításának előmunkálatait megkezdette. Miután az új tarifa kidolgozásánál figyelembe akarják venni mind a kereskedelem, mind az ipari és mezőgazdasági érdekeket és speciális kívánalmakat, ezért a központ felszólítja a kamara kötelekébe tartozó kereskedőket, iparosokat, valamint a mezőgazdasági egyesületeket és szövetségeket, hogy kivánalmait közvetlen uton hozzák a központ tudomásáira.

Állást, foglalkozást kaphatnak a hatósági munkaközvetítő után (Templom-tér 8. sz. I. emelet.) kubikos, kosárfőnök, ács, kocsifényező, bogárnár, kötelgyártó, szőgyártó, kelekötő, papucssok, bocskoros, varróleány, borbély. Tanoncok: asztalos, pék, kötelgyártó, szabó. Háztartási alkalmazottak osztályán: mindenek, mindenek főzőnő, főzőnő, szobaleány, szoptatós dada. A mult héten elkövetített a hivatal: 26 ipari munkást, 35 napszámot, 67 háztartási alkalmazottat, 18 napszámot.

BACSA PÁL

az „Arany kereszt”-hez.

kézmű és női divat-
:: áru üzlete ::

Csekonics-utca 4. szám.

Felemelték a postaautóval és az utánvétel legmagasabb összegét. A kereskedelmi miniszter 7885—1921. sz., a Budapesti Közlöny 1821. április 30-i számában megjelent rendeletével az egy postaautóval feladható, valamint az utánvétellel beszedhető legmagasabb összeget május 1-től kezdve a belföldi forgalomban 10,000 koronában állapította meg.

Megjelent az új gabona rendelet. A kormány 2950—1921. M. E. sz. rendeletét, amely a Budapesti Közlöny 1921. április 28-i számában jelent meg és az 1920. évi termésű gabona forgalmát szabályozza, lapunk múlt számában ismertük.

Étetbe lép a 24 órás időszámítás. A kereskedelmi miniszter 65457—1921. sz., a Budapesti Közlöny 1921. április 28-i számában megjelent rendeletével kimondotta, hogy a 24 órás időszámítás a vasúti és határási forgalomban május 31-től június 1-re virradó éjeli 12 órakor élethez lép. Az óra-számítás éjféltől kezdődik úgy, hogy délelőtt 12 óra lesz. Ezután a menetrendekben is megszűnik az éjeli órák külön jelzése.

Felemelték a nemzetközi csomagok értékhatárát. A kereskedelmi miniszter 65457—1921. sz., a Budapesti Közlöny 1921. április 28-i számában megjelent rendeletében az Ausztrián át szállított és értéknylvitással feladott nemzetközi csomagok értékhatárát 600 frankra emelte fel.

Megváltozik a fémjelzés. Eddig az arány- és ezüstfémjelzés az osztrák-magyar monarchia területén egységes volt. Az arany finomságának és hitelességének megjelölésére Apolló-, róka- és zergefej szolgált, míg az ezüst finomságát és hitelességét Diana-, agrár- és oroszánfej jelölte. Ezek a jelzések a jegybanktól való teljes különválás után más ábrát fognak kapni és a pénzügyminiszter illetékes osztálya az aranyművesek és ékszerészek véleményének meghallgatása után már dolgozik is azon a tervezeten, amely a külön magyar fémjelzésekre vonatkozó módosításokat és újításokat tartalmazza, amelyet rövidesen be fog nyújtani a pénzügyminiszternek. A fémjelzésre vonatkozó tervezet, mint illetékes helyről értesülünk, szigorubb, mint az eddigi osztrákokkal közös fémjelzési törvény, mert a nemes fémekből készült tárgyak hitelességéért felelőssé fogja tenni nemcsak az iparosokat, hanem a kereskedőket is. Általánosabb lesz, amennyiben ki fog terjeszkedni a platinafém megjelölésére, ami eddig nem volt meg. Felőli az ugynevezett fémfegyártmányok (fogorvosok által használt aranylemezek, huzalok stb.) megjelölését is. Ez az újítás leginkább a közönség érdekében megóvására történik, mert ezek a fémgyártmányok eddig minden ellenőrzés és megbecsülés nélkül kerültek a forgalomba és sokszor megtörtént, hogy a közönség a drágán megfizetett minőség helyett silányt kapott.

— **Király süteménye és kenyere a legjobb!** Petőfi Sándor sugárut 15 sz.

A postaautóval és az utánvétel legmagasabb összegét. A kereskedelmi miniszter 11041. sz., a Budapesti Közlöny 1921. április 29-i számában megjelent rendeletében megengedte, hogy a postaautóval szállított utánvételre és a postatakarékpénztári lapokra az összeg rendeltetését célzó rövid magánközleményt irjanak. Az értékelemek is szabad az értékküldemény címjével azonban a horiték nagyságánál nagyobb nem lehet.

Tudnivalók a paprika szállítására vonatkozólag. A földmívelésügyi kormány a paprika szállítására vonatkozó új rendeletét május hó elsején kezdődő hatállyal kiadta. Az új rendelet szerint a paprikának külföldre való szállításához szabályszerű kiviteli engedély és a Gyógy- és Ipari Növény Forgalmi Iroda által kiállított szállítási igazolvány szükséges. A kiviteli engedélyt az előírt úrlapokon és a meg határozott példányszámban a Gyógy- és Ipari Növény Forgalmi Irodához, vagy közvetlenül, vagy a helyi hatóság útján kell folyamodni. A kiviteli engedélyért folyamodó fél a helyi hatóság útján igazolni tartozik, hogy a kivitelre szánt paprika tényleg rendelkezésre áll. A kiviteli kérelem felett a Gyógy- és Ipari Növény Forgalmi Iroda végrehajló bizottsága határoz. Kedvező elintézés esetén a kérelmet az Iroda kiviteli engedély készítése érdekében az illetékes miniszterhez terjeszti fel. Az ilyenképpen elnyert kiviteli engedélyt az Iroda az általa kiállított szállítási igazolvánnyal együtt megküldi a folyamodónak. A kiviteli engedélyt folyamodó fél köteles az Iroda végrehajló bizottsága által megállapított összeget az eljárás költségei fedezése fejében az Iroda pénztárába a kiviteli engedély és szállítási igazolvány kézhezvétele előtt befizetni. Ezen eljárási költség összegét a Gyógy- és Ipari Növény Forgalmi Iroda végrehajló bizottsága hónapról-hónapra kilonként és a paprika minősége szerint fix összegben állapítja meg, amennyiben azonban a közgazdasági viszonyok szükségessé teszik, a végrehajló bizottság az egyes külföldi államokra magasabb, illetégl alacsonyabb eljárási költségeket állapíthat meg.

XII. árumintavásár. Május 15-én délelőtt 10 órakor nyitotta meg Horthy Miklós kormányzó a XII. áruminta vásárt. A vásáron közel 700 kiállító vesz részt. A vásár egyaránt dicséri a rendezés ügyességét és kereskedelmünk és iparunk életrevalóságát, mert dacára a mostani nagyon súlyos viszonyoknak, a bemutatott áruk sokfélesége, ügyes csoportosítása és szép, szinte kivétel nélkül jó minősége élénken bizonyítja, hogy a magyar kereskedelem nemcsak a belföldi szükségletet tudja minden tekintetben kielégíteni, hanem mihielyt a körülmények lehetővé teszik, kivitelünket és tranzitforgalmunkat is erőteljesen föl fogja lendíteni.

Értesítjük, hogy nagyobb mennyiségű **rafvas, gömbölyű-, négyszögletes-, spáring-és abroncs-vas, csavarok és feketelemez** érkeztek s azokat a legújtanosabb napl árban szállítjuk. valamint **eketaip, ekevas, ekekormány, táncok, csavarház,**

Ne mulassza el üzletünk felkeresni és a tavasi munkához szükséges anyagot kellő időben, még a keszlet tart. megvásárolni. Kerjük mielőbbi szives látogatását

BRUCKNER TESTVÉREK.

Rendelet a szovjet-anyakönyvekről. A belügyminiszter rendeletet adott ki azoknak a szabályellenes bejegyzéseknek kiigazítása tárgyában, amelyek az ugynevezett tanácsköztársaság szerveinek rendelkezései következtében kerültek az állami anyakönyvekbe. A rendelet értelmében az állami anyakönyvekből törölni kell a természetes atyára vonatkozó adatok bejegyzését, a házasságfelbontó határozatok bejegyzését, ellenben pótlólag be kell most jegyezni a vallást, a gyermekek vallására nézve létrejött megegyezést, a menyasszony özvegy vagy elvált, továbbá ki kell igazítani a foglalkozásra vonatkozó adatot. A születési hely bejegyzését nem kell törölni, sőt a belügyminiszter utagyanében a rendeletben kimondja, hogy a jövőben a házassulók születési helyét rendszeresen vezessék be az anyakönyvekbe.

Nem! Nem! Soha!

Danner Péter Fia

fűszer-, csemege-, ásványviz- és termény-

Telefon 141. nagykereskedő Telefon 141.

Tisza Lajos-körut 12. szám

Ajánlja dusan felszerelt áruaktárát nagyban és kicsinyben.

Vénig Gyula

Gizella-tér 3. sz.

készít elsődrendű anyagból a legdivatosabb kivitelben cipőket, színes bagariákból nagy választék.

Mélyen leszállított árakon

Iérlí és női szövetek, selymek, grenadinok, nyári újdonságokban óriási választék érkezik, továbbá vásznak, zellirakban és nyári mosó kelmékben

40 százalékos árengedmény a Baross-Szövetség tagjainak

Marisnya különlegességek gyári raktára

KETTING JÁNOS divatruháza

Kigyó-utca 2.

a Belvárosi-kávéház mellett.

Asztaltűzhelyek,

egyszerűek valamint fehér fayence lapokkal kirakottak is készen kaphatók:

KÖNYA GYÖRGY

épület- és műlakatosnái,
Felsőváros, Szent László-u. 7. Telefon 308.

Römer Miklós

fűszer és csemege üzlete

SZEGED, Dugonics-tér 5. sz.

Telefon 983.

SZANTHÓ cipész
ajánlja elsődrendű cipőkészítményeit.
Szövetkezesi tagok részére 5 százalékos árengedmény.

Hutter Ferencsevics

céglatajdonos: Hutter Károly

sör- és bor nagykereskedő

Iskola-utca 18. sz. : — : Telefon 243. sz.

Az Első Magyar Részvény Serfőzde főraktára, ajánlja elsődrendű friss tavaszi világos- és barna sörreit, hordóban és palackokban, valamint kitűnő zamatos borait nagyban és kicsinyben.

SZEGEDI ÉPÍTŐ RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

Iroda: Kárász-u. 11. Telefon 2-28.
Telep: A Petőfi Sándor-sugárúti
vámház mögött. Telefonszám 9-47.

Elvállal minden szakmába vágó építkezési munkálatok tervezését és kivitelét. Anyag-raktárában, a Petőfi Sándor sugárúti vámház mögött, építési anyagok, úgymint mész, cement, fűrész áru, beton áru, kátránypapír, fedőlemez, tűzifa, faszén kapható.

FRIEDRICH JÓZSEF

EGYENRUHÁZATI ÉS HADPÉLSZERELÉSI INTÉZETB
TELEFON 1433 SZEGED, TELEFON 1433

DÜGONICS-TER II. SZÁM ALATT.

Bruckner Testvérek

vasáruháza, Szeged
Kossuth Lajos-sugárút és
Tisza Lajos-körút sarkán.
Telefon 226.

Ajánlunk vas, acél, érnemű és konyha-felszerelési cikkeket. — Nagy raktár „Folytonégő” kályhákban „Lándzsa kályhagradiátor”. Épület és butorvasálás, carbid és mindenféle gazdasági eszközökben

Jutányos árak, pontos kiszolgálás!

Szvaton és Kucsés

műszaki és elektrotechnikai vállalata
Szeged, Tisza Lajos-körút, Pöspök téri bazárépület

Benzin, gépolaj, mólórolaj, henger, gépszir, kocsiikenocs, sósav, kénsav minden mennyiségben szolid áron. — Elektromos szerelési anyagok, izzó lámpák, akkumulátor töltés, dinamó- és elektromotor tekercselés garancia mellett.

KOC SIS FERENC

lúszér és csemege kereskedő

SZEGED

Takaréktár-u. Gróli-palota

Telefon 452.

Kottlár Rudolf és Hajdu József

fényező mester

iparművészeti rajzoló

Festő- és Faipari Vállalata
Szeged, Csongrádi-palota

Mintaraktar Takaréktár-u. 8.

Telefon 267

Ipartelep: Polgár-utca 24 sz

Telefon 287

Gárgyán Imre és Fia

borkereskedő és szőlőbirtokos

SZEGED, Kórház-utca 13.

Telefon 11-45.

Telefon 11-45.

Mezey és Társa

vaskereskedése

Szeged, Feketesas-utca.

Legelőszőbb bevásárlási tórrás kályhákban, konyhaedényekben és minden ipar részére szorszámkokban ugyszintén vadászati cikkekben.